

vergadering **C230 – OND24**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 6 juni 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het gebruik van gsm's op school - 1567 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het tekort aan algemene kennis bij aso-leerlingen - 1683 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de eindtermen in het secundair onderwijs - 1692 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het ter beschikking stellen van leerkrachten wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst - 1703 (2012-2013)	10
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de oprichting van het nieuwe centrum voor gelijke kansen en de opvolging van lokale meldpunten - 1748 (2012-2013)	12
Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brusseel tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de rapportering inzake de OCM-actieplannen 2011-2012 voor de thema's gender, seksuele identiteit en fysieke toegankelijkheid en de werking van de OCM-methode - 1764 (2012-2013)	14

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het gebruik van gsm's op school - 1567 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Recent verschenen in de pers opnieuw berichten over gsm-gebruik op school. Dit is niet mijn eerste vraag over het onderwerp. De Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) pleitte ervoor om smartphones in de klas toe te laten. Volgens hen kunnen smartphones een pedagogische meerwaarde in de klas bieden. Het gebruik van de gsm helemaal verbieden, is volgens hen geen optie. Het Vlaams Verbond van het Katholiek Secundair Onderwijs (VVKSO) waarschuwde dan weer dat het toelaten van smartphones gevaarlijk is. Bovendien dreigt uitsluiting aangezien niet elke jongere een smartphone bezit.

Op 14 november ondervroeg ik u in de plenaire vergadering reeds over het gebruik van gsm's tijdens de schooluren. Deze vraag kwam er naar aanleiding van het pleidooi van het GO! ten voordele van – beperkt – gsm-gebruik in de klas. Zij stelden dat het beter was dat leraren toestonden dat leerlingen hun gsm gebruiken in de klas. “Verbieden heeft geen zin, want dan doen ze het toch.” De visie van het GO! en de VSK druist echter in tegen de opinie van talrijke pedagogen. De meeste scholen beschikken trouwens over mediaklassen waar scholieren perfect hun digitale vaardigheden kunnen trainen. Bovendien is de school nog een van de weinige plekken waar de druk om voortdurend boodschappen uit te wisselen, even ophoudt. Scholen moeten een omgeving zijn waar leerlingen geconcentreerd kunnen werken, waar ze niet constant worden blootgesteld aan tal van prikkels en waar ze niet afgeleid worden, bijvoorbeeld door hun mobieltje. Wel moeten er mogelijkheden zijn voor jongeren om gebruik te maken van nieuwe media zoals tablets wanneer dit pedagogisch verantwoord is, maar we moeten daar voorzichtig mee zijn. In uw antwoord erkende u dat digitale media geen gadgets mogen zijn. U ging ook niet mee in de redenering dat bepaalde toestellen maar toegelaten moeten worden omdat men er toch niet in slaagt om ze te controleren. U verklaarde toen dat u de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) zou vragen om samen met alle actoren een strategie rond deze problematiek uit te werken.

Minister, hebt u kennisgenomen van de uitspraken van de VSK en het VVKSO in de media? Wat is uw standpunt hierover? Deelt u de bezorgdheid van het VVKSO dat men op die manier uitsluiting in de hand kan werken?

Heeft het aangekondigde overleg met de Vlor en de betrokken actoren reeds plaatsgevonden? Zo ja, wat is hier besproken en wat zijn de resultaten? Zo niet, wanneer zal dit overleg plaatsvinden?

Plant u verder nog acties hieromtrent?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, het aangehaalde thema is in sommige scholen inderdaad een probleem, maar of de minister zich daarmee moet inlaten, betwijfel ik. De minister heeft een ernstige opdracht, maar moet zulke regelingen niet treffen. Dat komt het schoolbestuur zelf toe. Er kunnen afspraken worden gemaakt met alle betrokkenen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik heb inderdaad kennisgenomen van de verschillende standpunten. Er zit meer nuance in dan u laat uitschijnen, mevrouw Celis. Het klopt ten eerste immers niet dat de VSK ervoor pleit om de gsm in de klas toe te laten. De VSK pleitte enkel voor een actualisering van de regels voor gsm-gebruik tijdens de pauzes en liet zich niet uit over het pedagogisch gebruik in de klascontext. Ten tweede klopt het evenmin dat het VVKSO zich negatief uitliet over gsm-gebruik op school. Willy Bombeek van het VVKSO trad in de pers de VSK bij dat je de gsm niet meer kunt bannen en dat je daar als school het best duidelijke regels over afspreekt. Dit is exact wat de VSK wil.

De Guimardstraat publiceerde trouwens reeds in 2011 een richtlijn waarin gepleit werd voor het benutten van de mogelijkheden van de gsm's van leerlingen. "Het is aangewezen om leerlingen een vorm van discipline eigen te maken, hen met de gsm te leren omgaan en de consequenties ervan correct in te schatten. Dat kan door een beperkt gebruik op school met duidelijke grenzen toe te laten. Dat kan zowel naar functie als naar tijdstip, bv. communicatie met de gsm kan enkel tijdens de recreatiemomenten, of tot de start van het eerste lesuur. Een eventueel verbod laat best de ruimte om de gsm nog in het kader van leeractiviteiten te gebruiken."

Ook het GO! en het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap (OVSG) lieten zich genuanceerd uit over het gsm-gebruik op school.

U vraagt naar mijn standpunt. Voor mij is het de verantwoordelijkheid van de school om daarmee om te gaan. Ik deel de mening van de heer De Meyer dat het niet aan mij is om dat te bepalen, tenzij er grote problemen zouden rijzen. Ik sta achter het principe dat de overheid pas optreedt als er een absolute noodzaak is betreffende gedragsregels op school. Ik heb niet voldoende signalen ontvangen die me zeggen dat ik als minister namens de Vlaamse Regering moet handelen.

Ik zal u ook mijn persoonlijk standpunt geven. We kunnen de gsm niet meer bannen. Dat zijn slechts achterhoedegevechten. Er moeten wel afspraken worden gemaakt, dat is trouwens een leerproces. Jongeren moeten leren wat afspraken inhouden, ook over gsm-gebruik. Die afspraken kunnen tot stand komen in overleg met ouders, leerkrachten en leerlingen, en worden vastgelegd in het schoolreglement. Dan gaat het natuurlijk over het gebruik voor niet-pedagogische doeleinden. De overgrote meerderheid van de scholen zal daar zelf een oplossing voor vinden.

Daarnaast moeten jongeren wel leren omgaan met de gsm. We kunnen echter niet verwachten dat ouders zomaar een hypermoderne smartphone kopen voor hun kinderen. Dat is nu niet aan de orde. Ik ben er trouwens van overtuigd dat het onderwijs en het lesgeven binnen x aantal jaren door de IT-ontwikkelingen op een grondige wijze zal veranderen.

Het overleg met de Vlor heeft nog niet plaatsgevonden. De Vlor werkt al sinds november 2012 aan het advies. Er zijn al veel vergaderingen gehouden. Eind april moest het klaar zijn, de Vlor heeft uitstel gevraagd. Ik plan op dit moment geen verdere acties daaromtrent.

Ik veronderstel dat u kunt leven met mijn standpunt. Laat ons duidelijke afspraken maken op schoolniveau. Ongebreideld gebruik van gsm's kan zeker niet. Gebruik als hulpmiddel moet binnen een weldoordachte IT-strategie plaatsvinden.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Ik heb mijn vraag om uitleg gesteld omdat u aangekondigd had dat u de Vlor zou vragen om samen een strategie uit te werken. Ik was benieuwd. Het rapport is uitgesteld. Wanneer verwacht u het?

Minister Pascal Smet: Een dezer dagen, misschien is het zelfs al binnen.

Mevrouw Vera Celis: Ik ben – samen met u neem ik aan – ontzettend benieuwd naar de inhoud. Multimedia kunnen een bijzondere pedagogische meerwaarde bieden. Het is aan de scholen om dat via hun reglement te regelen. Nogmaals, wat de Vlor en andere actoren daarover denken, is wel heel belangrijk. Zeker in de aanloop naar het gebruik ervan kan ik nog wel even wachten op het advies.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *Mevrouw Vera Celis, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het tekort aan algemene kennis bij aso-leerlingen
- 1683 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de eindtermen in het secundair onderwijs
- 1692 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag is gebaseerd op een onderzoek dat gevoerd is door studenten van de Arteveldehogeschool. Ze kwamen tot de conclusie dat er te weinig algemene kennis aan bod kwam in wat nochtans het 'algemeen' secundair onderwijs heet. Vier pas afgestudeerde leraren economie kwamen tot die conclusie na een onderzoek bij ruim duizend leerlingen.

Gemiddeld scoren Vlaamse scholieren van het aso 43 procent op een lijst van twintig meerkeuzevragen over financiële, economische en maatschappelijke zaken. Voor de vier afgestudeerde economieleerkrachten van de Arteveldehogeschool in Gent is de situatie ronduit problematisch: "De resultaten van de leerlingen uit de derde graad zijn ronduit slecht en stemmen tot nadenken. De jongeren hebben niet de basiskennis om mee te draaien in de hedendaagse maatschappij." Het viertal pleit voor een vak 'algemene vorming', waarin de thema's uit de vragenlijst aan bod komen.

Als reactie hierop zegt Willy Bombeek, woordvoerder van het katholieke onderwijsnet: "Wij zijn er natuurlijk voor om jongeren een heel pakket met kennis mee te geven, maar er zijn maar een beperkt aantal uren in de week. Eerste hulp bij ongevallen, verkeersveiligheid, financiële kennis enzovoort: het is een kwestie van prioriteiten. Er is een debat nodig om die prioriteiten te bepalen."

Minister, u antwoordt hierop dat u al verschillende oproepen gedaan hebt om de financiële geletterdheid te verbeteren. Momenteel zit dit aspect ondergebracht in de vakoverschrijdende eindtermen, maar er is volgens u een initiatief nodig om een tandje bij te steken. De leerkrachten moeten aangemoedigd worden om die onderwerpen aan te snijden. U hoopt ook de algemene vorming in de hervorming van het secundair onderwijs mee te nemen en wilt tevens voorzien in gepast lesmateriaal.

Op 23 januari van dit jaar was er in de commissie Onderwijs een vraag om uitleg over het gebrek aan algemene kennis bij de studenten van de lerarenopleiding. En op 8 november van vorig jaar wou ik van u weten hoe u de financiële opvoeding van de leerlingen, en van de burgers in het algemeen, wilt aanpakken. Hierop antwoordde u: "In de loop van de komende maanden komt er een uitgebreid rondetafelgesprek met alle betrokkenen, waaronder het onderwijs en de financiële sector. Momenteel zit financiële opvoeding in de vakoverschrijdende eindtermen, maar dat levert vaak een probleem van verantwoordelijkheid op. We willen bekijken hoe we het thema beter aan bod kunnen laten komen in het onderwijs." U was er ook voor gewonnen de leerlingen financiële kennis bij te brengen via educatieve games: "Mogelijk kunnen die zelfs buiten de schooltijd worden gespeeld, zodat dit niet ten koste gaat van andere vakken. We moeten ook een manier vinden om volwassenen aan te spreken. Zij zijn het die de kinderen moeten opvoeden."

Deze vraag om uitleg gaat iets breder en handelt over het tekort aan algemene – en niet enkel de financiële – kennis bij de aso-leerlingen zelf, maar is een uiting van onderliggend symptoom. Minister, wat zijn de resultaten van het hierboven vermelde rondetafelgesprek geweest? Heeft dat reeds plaatsgevonden? Zijn er resultaten? Los van de hervorming van het secundair onderwijs, wat plant u op korte termijn om dit probleem aan te pakken?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Voorzitter, minister, collega's, ik ga de inleiding die de heer Bouckaert heeft gegeven, niet herhalen. Hij heeft heel duidelijk gesteld wat de aanleiding is voor deze twee vragen. Hij heeft ook de resultaten van het onderzoek toegelicht.

Ik heb mij in mijn vraag niet enkel gebaseerd op het tekort aan kennis inzake economie of financiën – dat duidelijk tot uiting kwam –, maar ik wil het breder bekijken. We hebben secundair onderwijs dat toch de bedoeling heeft om onze jonge mensen voor te bereiden op zelfstandig functioneren in de samenleving, waarvoor een aantal basisinzichten toch wel belangrijk zijn. In dit onderzoek wordt vastgesteld dat die niet aanwezig zijn, terwijl er toch heel wat vakoverschrijdende eindtermen zijn. Telkens als er wijzigingen in de vakoverschrijdende eindtermen of in de leerplannen zijn, krijgen we vanuit het onderwijsveld het signaal dat we dingen toevoegen maar nooit schrappen. Ook het aantal uren dat leerkrachten krijgen om al die kennis over te dragen en al die vaardigheden te ontwikkelen, blijven hetzelfde. Het wordt onmogelijk om al die dingen op een grondige manier over te brengen, waardoor jonge mensen sommige dingen niet meekrijgen waarvan wij verwachten dat ze toch worden meegegeven. Ik denk dat het daarom is dat de onderwijskoepel van het katholiek onderwijs gereageerd heeft en gezegd heeft dat het nodig is om er eens grondig bij stil te staan. Misschien is het goed om vast te leggen wat we verwachten, wat dat concreet betekent en of dat beantwoordt aan wat vandaag de situatie is.

Vandaar dat ik de vraag wil opentrekken en niet enkel wil richten op financiële en economische kennis bij leerlingen. Wat is het totale pakket en wat verwachten we van het onderwijs? Minister, vindt u het ook belangrijk om er een grondige oefening rond te maken en om het debat te voeren? De vraag naar een maatschappelijk debat over welke inhoud het onderwijs moet meegeven, komt ook vanuit het onderwijsveld. Als u het daar niet mee eens bent, ben ik wel benieuwd op welke manier hoe u het probleem wilt aanpakken.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Graag geef ik u een overzicht van de belangrijkste elementen die uit deze conferentie naar voren zijn gekomen. Uit bevragingen blijkt dat mensen weinig tot geen financieel-economische basiskennis bezitten en vaak in blind vertrouwen financiële en economische beslissingen nemen. Daardoor komen te veel mensen in financiële problemen terecht. Dit kan worden voorkomen door meer aandacht te besteden aan het verhogen van de financiële geletterdheid, te beginnen in onderwijs. Dit uitgangspunt bracht ons tot de centrale vraagstelling van het rondetafelgesprek, namelijk: welke taak kan/moet het onderwijs hierin concreet opnemen?

Men was het er rond de tafel over eens dat onderwijs zeker een taak te vervullen heeft met betrekking tot de financieel-economische geletterdheid van jongeren. De einddoelen inzake financieel-economische geletterdheid mogen niet enkel in termen van kennis gedefinieerd worden, maar moeten worden ingebed in een competentiegerichte aanpak: de juiste kennis, vaardigheden en attitudes moeten voor ogen worden gehouden. Daarnaast moet financieel-economische geletterdheid breed worden ingevuld en mag het niet worden gelijkgesteld met ondernemerschap. Er zijn onmiskenbaar links met ondernemerschap, maar er zijn ook links met burgerschap, bijvoorbeeld: waarom betalen burgers belastingen? Het financieel-economische moet worden ingebed in de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen als voorbereiding op maatschappelijke participatie. Vorming tot kritische reflectie en weerbaarheid zijn in dezen belangrijke, zo niet onmisbare componenten. Hierbij aansluitend merken de deelnemers op dat financieel-economische geletterdheid niet geïsoleerd mag worden benaderd. Het betrekken van ouders is belangrijk om ervoor te zorgen dat leerlingen ook in deze materie thuis een klankbord hebben.

Met eenmalige acties kunnen de beoogde competenties onvoldoende verworven worden. Een progressieve opbouw via een leerlijn die al begint in het kleuteronderwijs, zorgt ervoor dat de

juiste financieel-economische topics kunnen worden aangebracht op het moment dat ze passen in de persoonlijke ontwikkeling van de leerling.

Om leerlingen weerbaar te maken, moet voor het verwerven van financieel-economische geletterdheid zowel gewerkt worden aan generieke competenties – waar informatie zoeken, hoe die te beoordelen, welke informatie is betrouwbaar? – als aan specifieke basiskennis. Een probleem hierbij betreft de discussie wat wel en niet onder basiskennis valt. In andere maatschappelijke domeinen leven immers ook verwachtingen met betrekking tot basiskennis, denken we maar aan juridische vorming, culturele vorming, relationele vorming, verkeers-educatie, milieueducatie enzovoort. Er is consensus over dat de beoogde financieel-economische geletterdheid zowel de financiële aspecten als de economische aspecten betreft.

De beperkingen van de inspanningsverplichting van de huidige vakoverschrijdende eindtermen leiden ertoe dat elke school een eigen invulling kiest. Daarenboven wil ik er u aan herinneren dat de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen pas in september 2010 van kracht zijn en dus nog volop in de implementatiefase zitten. De vakoverschrijdende eindtermen (VOETen) zijn zeer divers en omvattend, scholen leggen zelf klemtonen op basis van eigen expertises. Sommige zetten volop in op milieuthema's, andere op gezondheid enzovoort. Het thema financiële geletterdheid is niet eenvoudig. Het zit ook helemaal niet in het DNA van scholen, daarom moet er zeker ingezet worden op ondersteuning.

Indien ervoor gekozen wordt om de VOETen afdwingbaar te maken, dringt zich uiteraard een maatschappelijk debat op over wat wel en niet essentieel is. Dat debat zal er komen.

Onderwijspartners en financiële experts hebben elkaar na die conferentie gevonden. Dat leidt tot kleinschalige samenwerkingsexperimenten met betrekking tot financiële geletterdheid in het secundair onderwijs.

De Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) nam deel, luisterde naar de noden van het onderwijs en nam inmiddels een onderwijsdeskundige in dienst die diverse initiatieven opzet ter ondersteuning van leraren en ouders met betrekking tot financiële geletterdheid.

Op basis van het rondetafelgesprek en in functie van een algemeen debat over basisvorming, zijn we op dit moment een inventaris aan het opstellen van reeds beschikbaar lesmateriaal en zullen we bekijken hoe we dit beter onder de aandacht van leerkrachten kunnen brengen. U weet dat we KlasCement hebben opgenomen in de Onderwijsadministratie. De bedoeling is dat KlasCement en Klasse daar ruime aandacht aan besteden. Daarna zal het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) bijvoorbeeld in het najaar van 2013 een conferentie organiseren met een brede waaier van vertegenwoordigers van maatschappelijke stakeholders om na te denken over het concept van basisvorming.

Iedereen die de nota over de hervorming van het secundair onderwijs heeft gelezen – en dat hebt u al gedaan – zal gemerkt hebben dat in de toekomst elk kind een basispakket zal krijgen. Dat basispakket zal opgesteld worden in het kader van de verbrede nieuwe eerste graad. Het is een beetje jammer dat alle kranten niet hebben gemerkt dat er in de Vlaamse Regering helemaal geen tegenstelling is over de interpretatie daarvan. Minister Bourgeois heeft immers gezegd dat mijn interpretatie de juiste is.

Het basispakket verandert weliswaar niet in de uren maar de verbreding komt er in de inhoud. Het is de inhoud die telt, niet de uren. Daarin zal zeer duidelijk op basis van Europese sleutelcompetenties de inhoud van het basispakket, dat minimaal hetzelfde moet zijn voor alle kinderen, vastgelegd worden. Economie in de ruime zin van het woord, maakt daar een onderdeel van uit, net zoals techniek – mevrouw Poleyn zal heel blij zijn – en ook cultuur daar een integraal onderdeel van zullen uitmaken. Nogmaals, het basispakket kan op verschillende abstractieniveaus worden gegeven en kan ook nog worden aangevuld via differentiatie, maar het is wel zo dat alle kinderen in de toekomst eenzelfde basispakket op basis van de sleutelcompetenties zullen krijgen.

De oefening wat dat zal inhouden gebeurt in het kader van het opstellen daarvan. Naast de screening van alle opleidingen zal er ook een inhoudelijke aanpak zijn van dat secundair onderwijs.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, ik dank u voor de heel nuttige informatie over het rondetafelgesprek. Wanneer heeft dat plaatsgegrepen?

Minister Pascal Smet: Dat is een paar maanden geleden, maar ik moet de juiste datum opzoeken.

De heer Boudewijn Bouckaert: De resultaten van het rondetafelgesprek lijken mij nogal zinvol te zijn. Het probleem van de financieel-economische geletterdheid wordt in al zijn aspecten bekeken en ik denk dat het een juiste insteek is dat je niet alleen puur cognitief moet tewerk gaan, maar ook de attitudes en competenties moet ontwikkelen.

Een leerlijn vanaf het kleuteronderwijs lijkt me een beetje drastisch. Wat de kleuters daarin moeten doen, weet ik nog niet, maar dat zal men daar wel weten.

Minister Pascal Smet: Kleuters spelen graag met een kassa. Dat is een begin. Je kunt daar op een heel verstandige manier dingen mee doen.

De heer Boudewijn Bouckaert: In Technopolis kun je een soort restaurantje uitbaten. Daar zit ook een kassa bij met geld. Je kunt ook geld drukken enzovoort. Je wordt in Technopolis voorbereid op een carrière in de Europese Centrale Bank. Collega's met kinderen die al naar Technopolis zijn geweest, weten dat.

Ik vind het ook zeer goed dat het FSMA een onderwijskundige in dienst neemt om de financieel-economische geletterdheid te bevorderen.

U zegt dat scholen een eigen invulling geven. In de enquête heeft men ook gepeild naar de interesse. Daaruit blijkt dat de meeste leerlingen financieel-economische onderwerpen saai tot heel saai vinden. Niets is op zichzelf saai volgens mij, het is alleen maar de manier waarop het wordt aangebracht. Zelfs recht kan interessant worden aangebracht. Daarom moet men verder werken aan goede pakketten om dat op een aangename manier aan de kinderen te brengen.

Wat betreft de begrijpelijke klacht van de onderwijsverstrekkers dat ze overbevraagd worden, denk ik dat het in uw plan voor de hervorming van het secundair onderwijs bespreekbaar moet worden gemaakt dat het aantal lessen wordt verhoogd en dat de kinderen langer naar school zouden moeten kunnen gaan. Ik denk aan het zeer gedurfde voorstel van CD&V om bijvoorbeeld de schoolvakantie in te korten in het basisonderwijs. Dat zou ook voor het secundair onderwijs kunnen worden overwogen. In mijn tijd had ik les op zaterdagvoormiddag, en ik ben er niet slechter op geworden.

Minister Pascal Smet: Gisteren hebben in het programma 'Vanthilt on tour' kinderen mij daar een vraag over gesteld.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, u zegt dat u het hebt opengetrokken. Het is heel interessant om te weten wat het resultaat is van de rondetafelgesprekken maar het gaat natuurlijk ruimer dan enkel over het financieel-economische aspect. Dat geeft u zelf ook aan. Het financiële en het economische zijn gelinkt aan een andere algemene vorming die jongeren moeten meekrijgen. U zegt heel duidelijk dat u in de eerste graad werkt met basispakketten, maar we hebben binnen het secundair onderwijs natuurlijk ook de tweede en de derde graad. Als het gaat over de algemene brede vorming en we hebben het over het financiële aspect, het economische aspect en het culturele aspect, wel, dit eindigt niet na de eerste graad. Er moet ook worden gekeken hoe in de tweede en de derde graad de algemene vorming tot stand kan worden gebracht, niet enkel en alleen in de huidige aso-richtingen,

maar ook voor jongeren die een stiel leren. Voor hen is het van belang in welke wereld ze zullen leven en waar ze zullen terechtkomen zodra ze op zelfstandige basis hun plan moeten trekken.

Als u spreekt over de oefening die gaat gebeuren – een belangrijke oefening –, dan heb ik altijd begrepen dat het van belang is om een zicht te krijgen op wat die richting momenteel doet in het aanbod aan jongeren en waar die kan worden gesitueerd in het nieuwe kader dat we straks gaan hanteren. Dat vraagt toch nog een andere, maar ook een belangrijke oefening. Voor mij is het nooit duidelijk geweest dat ook die oefening ten gronde zal gebeuren. Wij hebben al jaren de neiging om er altijd maar wat bij te stoppen. Maar de mogelijkheden zijn beperkt. Als wij verwachten dat jonge mensen de zaken ten gronde verwerven, dan vraagt dat toch meer tijd, tenzij wij bekijken of de inhoud die vandaag worden meegegeven, echt allemaal nog wel nodig zijn. Kijk maar hoe de eindtermen tot stand komen: iedereen blijft daarbij binnen zijn vakdomein. Het vanuit een andere hoek benaderen, vergt een andere oefening. Die is nodig. Minister, zal het ook op die manier worden bekeken?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Aangezien mijn collega mij uitdaagt om tussen te komen, vraag ik nog heel kort het woord.

Minister, ik heb met veel belangstelling naar ‘Vanthilt on tour’ gekeken. Ik heb gezien hoe u daar in gesprek ging met die jonge gasten. Het was interessant om te volgen.

Mijnheer Bouckaert, u hebt misschien geen ongelijk als u zegt dat er moet worden nagedacht over de schoolvakanties. Maar u moet dan de standpunten die wij daarover hebben ingenomen, volledig en in hun totale context lezen. Zomerverlies is effectief voor een aantal kinderen een probleem. Er zijn pedagogen die suggereren om eventueel de grote vakantie iets korter te maken en anderzijds de periodes van lestijden wat te verlengen, terwijl de korte vakanties iets langer zouden worden. Zo zou het wat evenwichtiger worden. Volgens sommige pedagogen is dat de juiste aanpak. We weten ook dat andere pedagogen ervoor pleiten om het niet aan te pakken, maar wel om ervoor te zorgen dat er in de tweede helft van augustus speelse activiteiten komen, in functie van de leeftijd van de kinderen. Mijnheer Bouckaert, wij kunnen die discussie hier niet uitdiepen. Ik wil u, als voorzitter van de commissie Onderwijs en als prof en als vader van een jonge dochter, uitnodigen om daarover met ons te discussiëren.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijnheer Bouckaert, de rondetafel heeft plaatsgevonden op 31 januari 2013.

Mevrouw Helsen, op de studiedag over basisvorming van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) in het najaar moet dat een van de issues worden: wat doen we, hoe en wanneer doen we het? Het is nu net de bedoeling van die grote stakeholdersvergadering om te weten te komen hoe we dat zullen invullen. Ik zal er nu dus geen antwoord op geven. Maar het feit dat we het laten bespreken, toont aan dat we er oren naar hebben. We zullen dus later onze conclusies trekken.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mijnheer De Meyer, we moeten hier niet bespreken of de zomervakantie al dan niet moet worden ingekort. Maar het moet geen dogma zijn dat het bestaande aantal uren moet worden gehandhaafd. Dat moet bespreekbaar zijn. Alles wordt met de hervorming van het secundair onderwijs tussen haakjes gezet. Ik vind dat ook maar goed. De evolutie sinds jaren toont een vermindering van het aantal uren, terwijl de opdracht van de school in onze complexere samenleving groter is geworden. Ik hoor niets anders dan leraren die erover klagen dat ze het echt zeer moeilijk hebben om hun leerplannen af te werken. Ik herinner mij dat in mijn tijd – en dat is al zeer lang geleden – de leraar op een mooie zomerdag soms zei: “We gaan even naar buiten om van de natuur te proeven.” Men

had toen veel meer tijd om dat rustig aan te pakken. Dat is anekdotisch, maar het is veralgemeenbaar.

Ik wil ten slotte ook nog de band maken met de hervorming van het aso. Een van de kernpunten is het promoten van domeinscholen. Die zijn gespecialiseerd in een van die domeinen. De vraag rijst wat de algemene vorming daarin nog zal betekenen. Zullen studenten in de domeinschool economie enkel nog economie doen, in de domeinschool kunst alleen maar kunst? Die vraag zal toch moeten worden gesteld. De waarde van de algemene vorming en de 'skills' voor het leven staan toch centraal.

Minister Pascal Smet: Ik zal er nu niet op ingaan, we zullen dat debat later voeren. Maar u zult merken dat uit de doelstelling van de hervorming van het aso zeer duidelijk blijkt dat we dat nog altijd willen, ongeacht het domein waarin de kinderen zitten. Onderwijs is meer dan de kinderen voorbereiden op de arbeidsmarkt, het is ook: er veelzijdige, sterke persoonlijkheden van maken. Dat zit er dus nog altijd in, 'no worries'!

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

– *De heer Boudewijn Bouckaert, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het ter beschikking stellen van leerkrachten wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst - 1703 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Voorzitter, ik haak met deze vraag in op een schriftelijke vraag van de heer De Meyer aan de minister over het stelsel van de terbeschikkingstelling (TBS) wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst. Daaruit bleek nogal wat eensgezindheid over de noodzaak om dit systeem af te schaffen. Deze eensgezindheid werd verwoord door de vakbonden en door het beleid. Het GO! reageerde genuanceerd en stelde dat er een derde weg mogelijk moest blijven naast de tuchtprocedure en de negatieve evaluatie. Uit alle voorbeelden blijkt dat de situatie zoals ze zich nu voordoet, ongezond is en dus een oplossing moet krijgen. Men vermijdt door deze ordemaatregel de heel omslachtige procedure van tuchtmaatregel of negatieve evaluatie. De schoolbesturen moeten de motivering voor de maatregel niet eens doorgeven aan de overheid.

Minister, u schijnt zelf geen haast te hebben om dit overbodige systeem af te schaffen, ook al vindt u dat het best zo snel mogelijk wordt opgeheven. De logica is dan te denken dat er actie zal worden ondernemen, vooral omdat het systeem 1,7 miljoen euro per jaar kost. Minister, in uw reactie zei u ook dat u wacht op voorstellen.

Minister, blijft u ervan overtuigd dat het systeem best opgeheven zou worden? Hebt u al voorstellen ontvangen van de onderwijsverstrekkers en/of onderwijsvakbonden in verband met een mogelijk alternatief? Zo neen, zult u zelf een initiatief nemen om een alternatief te ontwikkelen? Vindt u een alternatief sowieso nodig? Hebt u een idee hoe en wanneer dit alternatief desgevallend zal worden ontwikkeld?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, ik ben uiteraard tevreden dat mijn collega mijn schriftelijke vragen dermate belangrijk vindt dat zij er zelfs een vraag om uitleg over stelt in de commissie.

Minister, u hebt mij geantwoord en mijn collega heeft er al naar verwezen: "Na intern overleg met de administratie en na overleg met de voorzitters van de Kamers en het College van Beroep zijn we tot de conclusie gekomen dat de TBS ambtsontheffing best zo snel mogelijk

kan opgeheven worden. Ik bespreek dat voorstel momenteel met de sociale partners in de werkgroep geïntegreerd welzijnsbeleid. De vertegenwoordigers van de inrichtende machten menen echter dat er naast tucht en evaluatie toch nog een ‘derde weg’ nodig is. Zij zullen mij ter zake een voorstel overhandigen.”

Minister, wat is de stand van zaken? En neemt u, als die voorstellen niet van hen komen, zelf een initiatief? Wat is de timing?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Ik sluit mij graag aan bij de vraag van collega Vanderpoorten die gesteld werd naar aanleiding van de schriftelijke vraag van collega De Meyer. Het is bijzonder jammer dat er zoveel mensen thuiszitten op basis van het systeem van ambtsontheffing in het belang van de dienst.

Wanneer wordt het systeem afgeschaft? Wat zijn de eventuele alternatieven? Ik heb ook wel enorme belangstelling voor de mensen die door het systeem getroffen zijn. In hoeverre wordt dit doorgelicht of het terecht is of onterecht? Wat zijn de mogelijkheden naar de scholen toe? Wij moeten heel veel loopbanen zien in te vullen, en dan is dit toch een groep met talent die in dit verhaal – terecht of onterecht – niet meer aan de bak komt. Minister, ik kijk uit naar uw antwoord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik vind ook dat in de relaties tussen directies en personeel de algemene rechtsprincipes van ‘due process and fair trial’ moeten worden gerespecteerd. Volgens de gevallen die mij – en misschien ook anderen – ter ore zijn gekomen, wordt de terbeschikkingstelling gebruikt als een oneigenlijke vorm van sanctioneren waardoor men de tuchtprocedure kan ontlopen, maar waardoor men ook een enorme verspilling van belastingsgeld teweegbrengt. Leraars worden doorbetaald en zitten thuis niks te doen. Dat is geen gezonde situatie, minister, en ik vind dat u daar werk moet van maken om dat af te schaffen en misschien eventueel de derde weg die het GO! voorstelt te bekijken, wat die weg zou kunnen betekenen. Maar dat mag volgens mij maar mogelijk zijn in een heel beperkt aantal gevallen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Inderdaad, ik blijf ervan overtuigd dat de ambtsontheffing in het belang van de dienst definitief onmogelijk moet worden gemaakt. Dat is de beste optie. Inderdaad, de meningen van de voorzitters van de kamers en het college van beroep sterken mij daarin. Hun conclusie was dat een stapsgewijze toepassing van het tuchtrecht of toepassing van de evaluatieregeling moet volstaan.

Ik heb ondertussen begrepen dat de onderwijsvakbonden geen vragende partij zijn om een alternatief voorstel – de zogenaamde derde weg – in te dienen. In de werkgroep geïntegreerd welzijnsbeleid heb ik de vertegenwoordigers van de netten uitgenodigd om een concreet voorstel te doen, indien zij menen dat zij effectief een derde weg nodig hebben. Tot op heden heb ik echter nog geen voorstel ontvangen. Het overleg met de netten is er nog niet geweest.

Een onderhandelaar – Mieke Van Hecke – heeft gisteren echter heel duidelijk gesteld dat de eventuele derde weg via nieuwe reglementering zal moeten worden uitgetekend en dat de ambtsontheffing in het belang van de dienst daarvoor geen goed model is. Als nu zou blijken dat we in deze commissie in het parlement een meerderheid vinden om dit via een amendement van Onderwijsdecreet (OD) XXIII definitief af te schaffen, zal de regering zich daar niet tegen verzetten. Maar dat betekent wel dat er nog geen alternatief voorstel is. Dan zal men in een latere fase een nieuwe reglementering moeten uitwerken indien men denkt dat het nodig is.

Dus samengevat, voorzitter: de regering zal zich niet verzetten tegen een amendement in het kader van OD XXIII om tot een definitieve schrapping over te gaan van de ambtsontheffing in het belang van de dienst. We zullen dat op dat moment bespreken, maar het parlement moet wel goed beseffen dat er op dat moment geen derde weg is. Als er ooit een derde weg

moet komen, zal er hoe dan ook nieuwe reglementering nodig zijn. Maar tot op heden heb ik daarover nog geen voorstel ontvangen.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Ik denk dat we ons daar inderdaad moeten over buigen. Ik heb toch goed begrepen dat de vakbonden geen voorstander zijn van een derde weg, en alleen GO! wel, of is dat zelfs nog een vraagteken? Dat is niet helemaal duidelijk.

Minister Pascal Smet: Wij hebben aan de werkgroep geïntegreerd welzijnsbeleid gevraagd om een concreet voorstel te doen, maar er is nog geen voorstel gekomen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Ze hebben nog geen voorstel ingediend?

Minister Pascal Smet: Ze hebben geen voorstel ingediend. Er is ook geen formeel overleg geweest, maar ik neem aan dat men wel een voorstel doet als men iets heel graag heeft.

De vraag is dan – en ik ben daar heel open in – dat we zullen moeten kijken, in eerste instantie met de meerderheid, of we het al dan niet met een amendement doen. We kunnen uiteraard ook met de oppositie samenwerken. Maar als we het schrappen, moeten we goed beseffen dat er geen derde weg meer is. Als er later behoefte is aan een derde weg zal er een reglementering moeten komen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Het ene kan los van het andere?

Minister Pascal Smet: Uiteraard. Het ene kan los van het andere gebeuren, maar dat is dan een opportuniteitsafweging die we moeten maken tijdens de komende dagen en weken, in eerste instantie met de meerderheid, in tweede instantie met de oppositie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de oprichting van het nieuwe centrum voor gelijke kansen en de opvolging van lokale meldpunten - 1748 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister, ik heb u inderdaad in het verleden al bevraagd, zowel hier in de commissie als met een schriftelijke vraag. Ik vroeg in de laatste schriftelijke vraag of er bij de lokale meldpunten sluitingen waren. U stelde toen dat u geen weet had van de oprichting of afschaffing van zulke lokale meldpunten.

Het is natuurlijk niet evident om alle lokale initiatieven op te volgen, maar er zijn wel degelijk afschaffingen geweest. Onlangs werd in de stad van collega Vanderpoorten het meldpunt dat opgericht was door de vorige coalitie, alweer opgedoekt omdat de nieuwe coalitie dat blijkbaar geen stedelijke kerntaak vond. Ik kan me echt niet voorstellen dat er geen andere steden of gemeenten zijn waar hetzelfde is gebeurd na een coalitiewissel.

Het lijkt me toch nuttig dat u zulke lokale initiatieven minimaal probeert te monitoren. Per slot van rekening zetten zij zichzelf in de markt als ‘meldpunten discriminatie’, dezelfde term die gebruikt wordt voor de eigen Vlaamse meldpunten. Als er geen enkele kwaliteitsbewaking is, dan bestaat het gevaar dat dat ‘meldpunt discriminatie’ als merk een negatieve invulling kan krijgen. Ik ben daarom bekommerd. Ik ben zelf als schepen voor diversiteit lokaal aan de slag in die problematiek.

Minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot de oprichting van het nieuwe interfederale centrum voor gelijke kansen? Is de vooropgestelde startdatum nog altijd 30 juni? Kan de inbedding van de meldpunten zoals aangekondigd, gelijktijdig verlopen?

Bent u van mening dat door gemeentebesturen opgerichte ‘meldpunten discriminatie’ die niet behoren tot de dertien erkende meldpunten, deel uitmaken van het Vlaamse antidiscriminatiebeleid? Zo ja, overweegt u hen ook op te volgen of te evalueren?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Ik wil me vooral aansluiten bij de vraag naar de stand van zaken met betrekking tot het interfederaal centrum. De beleidsbrief van de minister had 30 juni in het vooruitzicht gesteld. Hij heeft ook gezegd dat de dertien lokale meldpunten in Vlaanderen daarin zullen worden opgenomen.

De motie, waarvan een aantal indieners hier ook aanwezig zijn, van oktober 2011 eindigt met punt 9: “Het Vlaams Parlement te betrekken en te informeren over de voortgang van hetzij de oprichting van een interfederaal orgaan, hetzij een eigen Vlaams orgaan”. We gaan inderdaad voor het interfederaal orgaan. Er was dus een vraag om het parlement te betrekken en te informeren, maar voor zover ik weet, is er qua betrokkenheid nog niet veel gebeurd. Ik verwacht dat er een samenwerkingsakkoord zal komen, waarover we kunnen debatteren. We kunnen dan ook kijken in welke mate het samenwerkingsakkoord beantwoordt aan de punten in de motie. Misschien is de tijd nu nog niet rijp om daarover een tipje van de sluier op te lichten, maar ik ben natuurlijk geïnteresseerd in de stand van zaken. Minister, wat kunt u daarover zeggen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het was inderdaad overeengekomen om het nieuwe interfederale antidiscriminatieorgaan van start te laten gaan vanaf deze zomer. Die timing is heel eenvoudig niet gehaald omdat het enige tijd heeft gekost om het samenwerkingsakkoord aan te passen aan de adviezen van de Raad van State. Dat is intussen gebeurd, en ik kan u vertellen dat het aangepaste samenwerkingsakkoord geagendeerd staat op de eerstvolgende vergadering van het Overlegcomité van 12 juni. Aansluitend wordt de definitief goedgekeurde tekst voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

We gaan er dan van uit dat vanaf januari 2014 een interfederaal orgaan operationeel zal zijn. Tegen dan kan de inbedding van de meldpunten plaatshebben. De meldpuntmedewerkers en hun besturen zijn daarvan op de hoogte, evenals van ons engagement om, tot aan het ogenblik van de interfederalisering, in de middelen te voorzien om zo de continuïteit te bewaren.

In het Gelijkekansendecreet van 2008 is inderdaad de keuze gemaakt om in Vlaanderen een netwerk van meldpunten op te richten die kunnen rekenen op financiële en inhoudelijke ondersteuning door de Vlaamse overheid. In eerste instantie maakte dit netwerk onderdeel uit van het Vlaamse gelijkekansenbeleid. In het verleden hebben inderdaad een aantal lokale besturen initiatieven genomen om, los van deze ‘erkende’ meldpunten, zelf ook laagdrempelig initiatieven te nemen om hun bevolking te helpen bij de strijd tegen discriminatie. In sommige gevallen, zoals in het geval van de stad Lier, heeft men daarbij aansluiting gezocht bij een erkend meldpunt, in casu het meldpunt dat gevestigd is in de stad Antwerpen. Dat heeft geleid tot onderlinge werkafspraken, onder andere om te vermijden dat Lier een zwarte vlek werd in de registratie van meldingen over discriminatie in Vlaanderen. Het zijn immers enkel de erkende meldpunten die volledige toegang hebben tot de Metis-databank waar klachten worden geregistreerd. We hebben daarover een samenwerkingsovereenkomst met het CGKR, dat ook de technische en inhoudelijke ondersteuning van de erkende meldpunten regelt.

Mijnheer Hendrickx, ik stel vast dat u bijzonder bezorgd bent om het afschaffen van het meldpunt in Lier. Ik deel uw bezorgdheid. Maar u zult het met mij eens zijn dat steden en gemeenten autonoom zijn en dat het niet de Vlaamse Regering toekomt om autonome beslissingen van steden in vraag te stellen, ook al zijn die beslissingen in tegenspraak met de keuzes van de Vlaamse Regering en worden ze genomen door een burgemeester van een meerderheidspartij, uw partij, in die Vlaamse Regering. *(Opmerkingen)*

De heer Boudewijn Bouckaert: De N-VA zit in de meerderheid in Lier, maar de heer Hendrickx is schepen in Mechelen.

Minister Pascal Smet: Ja, dus wat ik zeg, is correct.

Mijnheer Hendrickx, u zult wel begrijpen dat ik het spijtig vind dat er geen schepen van Gelijke Kansen is in Lier. *(Opmerkingen)*

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Het staat momenteel niet in de titulatuur, maar ik neem dat wel waar. Ik vind het evident dat de schepen van Welzijn ook Gelijke Kansen waarneemt.

Minister Pascal Smet: Maar dat zou dan toch in de titulatuur moeten staan. Dat is beter voor onze Vlaamse statistieken. *(Opmerkingen. Gelach)*

Aangezien wij meldpunten zullen ‘inkantelen’, zullen wij geen nieuwe initiatieven meer nemen. We gaan dan ook niet meer verder monitoren of evalueren. Het is de taak van het nieuwe interfederale centrum om na te gaan hoe ze daar verder mee zullen omgaan.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. Ik noteer dat er eerstdaags een aangepast samenwerkingsakkoord op de agenda van het Overlegcomité komt.

Minister Pascal Smet: Op 12 juni.

De heer Marc Hendrickx: Het lijkt wel een saga te zullen worden, maar goed, ik zal het verder opvolgen.

Voor de goede orde: ik ben niet bezorgd om de afschaffing ervan in Lier. Ik heb het volste vertrouwen in mijn collega's in Lier. Ik heb het volste vertrouwen in het spelen van de lokale autonomie.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, ik denk dat u op een goed elan zit: er is een onderwijsakkoord en op 12 juni hopelijk ook nog een akkoord over het interfederaal centrum.

Het is inderdaad wat later dan aangekondigd. Het is niet de eerste vertraging, maar goed, we weten dat het een complexe materie is, waar ook de federale partners hun zegje over moeten doen.

Ik ben blij dat het nu weer op de rails staat en hoop dat we binnenkort kunnen kennisnemen van de teksten. Zo kunnen we uitzoeken of de vragen die we in onze motie hadden opgenomen, namelijk de antwoorden aan de Paris Principles en de betrokkenheid van de wetgevende macht in de samenstelling van de raad van bestuur, er ook zijn ingekomen. Het waren vragen in de motie, maar ik begrijp dat dat niet het onderwerp is van vandaag. Binnenkort zullen we daarover zeker van gedachten kunnen wisselen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brusseel tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de rapportering inzake de OCM-actieplannen 2011-2012 voor de thema's gender, seksuele identiteit en fysieke toegankelijkheid en de werking van de OCM-methode - 1764 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Collega's, minister, in het Vlaamse gelijkheidsbeleid wordt sinds 2005 gewerkt met de open coördinatiemethode (OCM) voor het realiseren van een transversale verankering. Dat is het integreren van een gelijkheidsperspectief in elk

Vlaams bevoegdheidsdomein. De toepassing van de OCM in het Vlaamse gelijkekansenbeleid werd decretaal verankerd in 2008 via het Vlaamse Gelijkekansen decreet.

De verschillende leden van de Vlaamse Regering, begeleid door de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen, spreken doelstellingen af en koppelen daar concrete acties aan. Minister, voor alle duidelijkheid wil ik toch zeggen dat dat mij een goede methode lijkt. Gelijke kansen kun je pas realiseren als al je collega's daaraan meewerken. Er zijn vier grote OCM-thema's: gender, seksuele identiteit, fysieke toegankelijkheid en handicap.

De OCM-actieplannen met als looptijd 2011-2012 voor de thema's gender, seksuele identiteit en fysieke toegankelijkheid zijn nu al bijna een half jaar afgelopen. In uw beleidsbrief Gelijke Kansen 2012-2013 kondigde u aan dat die actieplannen begin 2013 werden verwacht en dat u ter gelegenheid van de evaluatie begin 2013 bilaterale gesprekken plant met uw collega-ministers van de Vlaamse Regering om zo de voortgang in de uitwerking van de actieplannen mee te stimuleren.

Minister, zijn die verslagfiches al overgemaakt aan de Vlaamse Regering? Zo ja, wanneer? Indien neen, hoe komt dat? Hoe staat het met de bilaterale gesprekken met uw collega-ministers? Zijn zij zich allen bewust van het belang van het implementeren van de actieplannen? Wanneer zullen de verslagfiches worden overgemaakt aan de leden van het Vlaams Parlement?

Zullen de resultaten van de actieplannen 2011-2012 worden besproken in de commissie Gelijke Kansen van het Vlaams Parlement? Volgt er een globale evaluatie van de resultaten? Worden de verslagfiches gebruikt bij de opmaak van nieuwe actieplannen voor de thema's gender, seksuele identiteit en fysieke toegankelijkheid? Loopt de concrete uitvoering van de eerste actieplannen voor het thema handicap zoals verwacht en vooropgesteld?

Hoever staat het met de ontwikkeling van een indicatorenset voor het thema handicap? Wanneer zal die worden opgeleverd en bekendgemaakt? Wanneer staat de nulmeting hiervoor gepland? Hoever staat de ontwikkeling van een OCM-doelstellingenkader rond toegankelijkheid van informatie?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De verslagfiches zijn inmiddels verzameld en gebundeld door mijn administratieve diensten, het team Gelijke Kansen in Vlaanderen, en worden momenteel verwerkt. Waar nodig worden opmerkingen en vragen om verduidelijking doorgegeven aan de leden van de ambtelijke commissie, die vervolgens moeten terugkoppelen naar hun bevoegde collega's binnen hun eigen beleidsdomein vooraleer eventuele wijzigingen, aanvullingen of uitleg te kunnen doorgeven aan Gelijke Kansen in Vlaanderen. Dit alles is tijds- en arbeidsintensief.

Het zijn een honderdtal fiches, die samen een lijvig document vormen. Zodra dit proces is afgerond, wordt het aan de vormgever overgemaakt met het oog op publicatie. De bedoeling is nog altijd, net zoals bij de vorige verslaggeving, de verslagfiches voor het zomerreces over te maken aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement.

In de huidige fase verloopt dat proces hoofdzakelijk op ambtelijk niveau, zowel wat de nieuwe actieplannen als wat de evaluatie van de bestaande actieplannen betreft. Het gaat hier dan ook om twee bundels actieplannen die deel uitmaken van dezelfde OCM-cyclus en aansluitend één doelstellingenkader realiseren. Uiteraard sluiten beide op elkaar aan. Het zijn dan ook de betrokken ambtenaren en de leden van de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen die de aangewezen personen zijn om dit proces te bewaken. Zodra ik de definitieve evaluatie ontvang, zullen we nagaan of het aangewezen is om bilaterale gesprekken tussen de ministers of kabinetten te hebben.

Zowel de verslagfiches van de actieplannen 2011-2012 als de nieuwe actieplannen 2013-2014 zullen aan het Vlaams Parlement overgemaakt worden. Ik sta uiteraard altijd open voor

discussies. Ik wil er wel op wijzen dat de aanmaak, de realisatie en de evaluatie van de acties ressorteren onder de verantwoordelijkheid van de respectieve functioneel bevoegde ministers. Ik denk dat we al eens eerder hebben afgesproken dat het ook goed zou zijn om die betrokken ministers in de parlementaire commissies te ondervragen.

De bundel verslagfiches zal vergezeld zijn van een nota met een summiere globale evaluatie. Die zal op hoofdlijnen weergeven of de geplande implementatie al dan niet geslaagd is, en wat eventueel de meest gesignaleerde leerpunten zijn. Dat zal ook op de website van Gelijke Kansen in Vlaanderen worden gepubliceerd.

Formeel is het zo dat de verslagfiches van de actieplannen 2011-2012 en de nieuwe actieplannen, met als looptijd 2013-2014, op hetzelfde moment worden overgemaakt, waardoor ze bij elkaar aansluiten. Natuurlijk wordt dit allemaal goed voorbereid op ambtelijk niveau. Beide processen lopen niet naast elkaar, maar bouwen voort op elkaar.

De actieplannen met betrekking tot het thema handicap werden in de loop van 2012 opgesteld en hebben in de meeste gevallen een looptijd over de periode 2012-2014. In de loop van 2013 en 2014 zal tijdens de bijeenkomsten van de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen regelmatig worden stilgestaan bij de ontwikkeling van diverse actieplannen binnen dit thema. De rapportage over de uitvoering van alle actieplannen is gepland tegen begin 2015.

Ernst & Young heeft vorig jaar een ontwerp van indicatorenset met betrekking tot de positie van mensen met een handicap voorgesteld aan het team Gelijke Kansen in Vlaanderen. Dit ontwerp werd besproken met onderzoekers van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid en met de leden van de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen. De indicatorenset is daarop aangepast en aangevuld en wordt momenteel verder ontwikkeld in het kader van de werkzaamheden van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. Ze onderzoeken met welke relevante data de bestaande set nog kan worden aangevuld en verbeterd. Ze hebben gevraagd om meer tijd te krijgen en hebben me beloofd dat er dan ook een inhoudelijke meerwaarde zal zijn. Het is de bedoeling om deze indicatorenset en nulmeting nog dit jaar te finaliseren en publiek te maken.

In de beleidsbrief is duidelijk aangegeven dat we geen prioriteit geven aan een horizontaal beleid op het vlak van toegankelijkheid van informatie, maar dat we de focus leggen op de vele andere beleidsacties en uitdagingen. Wat het thema toegankelijkheid betreft, ligt vanuit het gelijkekansenbeleid de nadruk op de architecturale en fysieke aspecten. Wat toegankelijkheid van informatie betreft, wordt de open coördinatiemethode dan ook niet toegepast. Ik denk dat ik dat heb toegelicht bij de bespreking van de beleidsbrief.

Een overzicht van de initiatieven per minister en per bevoegdheid heb ik in oktober 2011 gegeven en recent, op 18 maart, nog als antwoord op de schriftelijke vraag van mevrouw Cindy Franssen.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik dank u voor uw antwoord, dat mij toch een beetje ... ik ga niet zeggen: verwart. Ik ben nu niet meer helemaal zeker of u daadwerkelijk, zoals u hebt aangekondigd in uw beleidsbrief, met elke minister gesprekken plant met een concrete agenda rond die thema's. Het lijkt me toch nodig.

Minister Pascal Smet: We hebben gezegd dat het afhangt van de definitieve evaluatie of het nuttig is.

Mevrouw Ann Brusseel: Dat vind ik toch een beetje vreemd.

Minister Pascal Smet: We zien elkaar geregeld op ambtelijk niveau en op kabinetsniveau. Ministers moeten maar met elkaar praten wanneer er een probleem is. We praten al veel met elkaar – de laatste week zelfs heel veel.

Mevrouw Ann Brusseel: Misschien hebt u er een beetje genoeg van, wat ik best zou kunnen begrijpen.

Minister Pascal Smet: Neen, ik kan u zeggen dat die laatste week ons nader tot elkaar heeft gebracht. Heel dicht.

Mevrouw Ann Brusseel: U zegt dat er aan de fiches wordt gewerkt en dat het vooruitgaat. Op ambtelijk niveau is men nog bezig en vraagt men meer tijd. Ik neem aan dat het een titanenwerk is, maar het is ook een werk dat al een tijdje bezig is. Het is niet zo positief dat er altijd vertraging komt. Ik begrijp dat eerlijk gezegd niet goed. Men werkt volgens een geijkte strategie, een afgesproken strategie en toch kan men zich niet aan de timing houden. Misschien moet u er toch een beetje strikter in zijn.

Minister Pascal Smet: Er werken niet zo veel mensen en die werken hard.

Mevrouw Ann Brusseel: Dat betwijfel ik niet.

Minister Pascal Smet: En of het nu een maandje langer duurt of niet, als de kwaliteit er maar op vooruitgaat. Je moet zien waar je de zweep op legt en waar niet. Dat wil niet zeggen dat ik het niet belangrijk vind.

Mevrouw Ann Brusseel: Een maand meer of minder, daarover gaan we niet discussiëren. Maar als er dingen worden aangekondigd voor begin 2013, dan is het logisch dat er in juni een vraag wordt gesteld.

Minister Pascal Smet: Daar heb ik geen problemen mee.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik ben in ieder geval zeer benieuwd naar de actieplannen en naar de fiches.

Minister Pascal Smet: Zeer goed. Nieuwsgierigheid is het begin van alle wijsheid.

Mevrouw Ann Brusseel: Dat is een van mijn grootste deugden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■